Νομικά επαγγέλματα - Εισαγωγή

Άλλα συναφή επαγγέλματα

Δεν υπάρχουν στην Κύπρο συναφή επαγγέλματα όπως για παράδειγμα συμβολαιογράφων. Οτιδήποτε έχει σχέση με τα νομικά δρώμενα αποτελεί δικηγορική ύλη και μόνο μέλη του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου δύνανται να ενεργούν μέσα στα πλαίσια της σχετικής νομοθεσίας. Φυσικά αφυπηρετήσαντες δικηγόροι δύνανται να συνεχίσουν να εργάζονται ως εσωτερικοί νομικοί σύμβουλοι τόσο σε υφιστάμενα γραφεία όσο και σε άλλους οργανισμούς.

Μια κατηγορία προσώπων που θα μπορούσε να λεχθεί ότι είναι συναφές επάγγελμα είναι αυτό του Δικηγορικού Υπαλλήλου για το οποίο υπάρχει και σχετική Νομοθεσία. Δικηγορικός υπάλληλος δύναται να καταστεί οποιοδήποτε πρόσωπο που είναι κάτοχος απολυτηρίου σχολής μέσης εκπαίδευσης και έχει εργαστεί για τουλάχιστο 6 συνεχείς μήνες σε δικηγορικό γραφείο και είναι αμέμπτου χαρακτήρα, αφού υποβάλει σχετική αίτηση στον Πρωτοκολλητή του Επαρχιακού Δικαστηρίου της Επαρχίας στην οποία βρίσκεται το Δικηγορικό Γραφείο στο οποίο ο υποψήφιος ή υποψήφια εργάζεται.

Εισαγγελείς (Δημόσιοι Κατήγοροι)

Οργάνωση

Γενικά

Οι Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, πέρα από την ιδιότητα του Νομικού Συμβούλου της Δημοκρατίας, προΐσταται της Νομικής Υπηρεσίας και ασκεί ταυτόχρονα καθήκοντα Υπευθύνου της Υπηρεσίας Διαχείρισης Ποινικών Υποθέσεων (Director of Public Prosecutions).

Η Νομική Υπηρεσία του Κράτους της οποίας Προΐσταται ο Γενικός Εισαγγελέας στελεχώνεται από Δικηγόρους μερικοί των οποίων εξειδικεύονται στο Ποινικό Δίκαιο και χειρίζονται τις υποθέσεις που εκδικάζονται από Κακουργιοδικεία. Σε όλες τις περιπτώσεις ο Γενικός Εισαγγελέας ενημερώνεται και δίδει τις σχετικές κατευθυντήριες γραμμές.

Πέρα από τα μέλη της Νομικής Υπηρεσίας του Κράτους, καθήκοντα Δημόσιου Κατήγορου εκτελούν πρόσωπα που έχουν προσληφθεί ως μέλη της Αστυνομικής Δύναμης Κύπρου τα οποία πρόσωπα είναι Νομικοί και έχουν τα προσόντα για άσκηση δικηγορίας. Παρά το γεγονός της αστυνομικής ταυτότητας των εν λόγω προσώπων, κατά το χρόνο άσκησης των καθηκόντων του Δημόσιου Κατήγορου, υπάγονται στον Γενικό Εισαγγελέα και προς αυτόν λογοδοτούν για την επιτελούμενη εργασία ως Δημόσιοι Κατήγοροι. Ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας έχει τις ίδιες εξουσίες αναφορικά με την επιτελούμενη από τα εν λόγω πρόσωπα εργασία ως εκείνη που έχει για τους Δικηγόρους της Νομικής Υπηρεσίας.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις ο Γενικός Εισαγγελέας έχει εξουσία να αναθέτει και αναθέτει το χειρισμό συγκεκριμένων υποθέσεων σε έγκριτους Δικηγόρους που ασκούν το δικηγορικό επάγγελμα.

Ρόλος και Καθήκοντα Δημοσίων Κατηγόρων

Η Κατηγορούσα Αρχή ενώπιον των Επαρχιακών Ποινικών Δικαστηρίων διευθύνεται από τους Νομικούς (Δικηγόρους) που εργάζονται στις εισαγγελίες του Αστυνομικού Σώματος χωρίς φυσικά να αποκλείεται η πιθανότητα σε συγκεκριμένες περιπτώσεις το έργο αυτό να ανατεθεί σε ένα από τα Μέλη της Νομικής Υπηρεσίας ενώ ενώπιον των Κακουργιοδικείων η διεύθυνση της κατηγορούσας αρχής γίνεται από δικηγόρους της Νομικής Υπηρεσίας. Ανεξάρτητα που ποιος διευθύνει την Κατηγορούσα Αρχή όλοι υπάγονται στη δικαιοδοσία του Γενικού Εισαγγελέα ο οποίος ανά πάσα στιγμή μπορεί να παρέμβει και ενίοτε να αναστείλει την οποιαδήποτε ποινική δίωξη.

Της Νομικής Υπηρεσίας, όπως αναφέρθηκε και προηγούμενα προΐσταται ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας βοηθούμενος από το Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα. Στη συνέχεια ακολουθούν οι Εισαγγελείς της Δημοκρατίας, οι Ανώτεροι Δικηγόροι της Δημοκρατίας και οι Δικηγόροι της Δημοκρατίας. Ένας από τους Εισαγγελείς της Δημοκρατίας προΐσταται του Ποινικού Τμήματος πάντοτε αναφερόμενος προς το Γενικό Εισαγγελέα.

Το σύστημα της ακροαματικής διαδικασίας είναι αντιπαραθετικό. Η κατηγορούσα αρχή παρουσιάζει το μαρτυρικό υλικό που διαθέτει και οι μάρτυρες που κλητεύονται από την κατηγορούσα αρχή υφίστανται εξέταση, αντεξέταση και επανεξέταση. Στο τέλος της κλήτευσης των μαρτύρων από την κατηγορούσα αρχή το δικαστήριο καλείται να αποφασίσει κατά πόσο η Κατηγορούσα Αρχή έχει δημιουργήσει εκ πρώτης όψεως υπόθεση. Αν ναι τότε ο κατηγορούμενος καλείται σε απολογία και το Δικαστήριο αναφέρει στο Κατηγορούμε ότι δύναται να κλητεύσει τους δικούς του μάρτυρες και να δώσει και ο ίδιος μαρτυρία ενόρκως όπου σε τέτοια περίπτωση τόσο οι μάρτυρες του όσο και ο ίδιος θα αντεξετασθούν από την κατηγορούσα αρχή Δύναται σε αντίθετη περίπτωση να προβεί σε ανώμοτη δήλωση από το εδώλιο του κατηγορουμένου και σε τέτοια περίπτωση δεν θα υποστεί αντεξέταση.

Μετά το τέλος της ακροαματικής διαδικασίας το Δικαστήριο εκδίδει απόφαση. Στην περίπτωση αθωωτικής απόφαση ο κατηγορούμενος αθωώνεται και απαλλάσσεται. Στην περίπτωση καταδίκης τότε δίδεται η ευκαιρία στην υπεράσπιση να αγορεύσει για μετριασμό της ποινής και αφού ολοκληρωθούν όλες οι διαδικασίες το Δικαστήριο επιβάλλει την δέουσα ποινή.

Δικαστές

Οργάνωση

Η δομή του Δικαστικού Λειτουργήματος στη Κύπρο είναι πολύ απλή.

Ανώτατο Δικαστήριο

Το Ανώτατο Δικαστήριο δημιουργήθηκε στη βάση των προνοιών του περί Απονομής της Δικαιοσύνης (Ποικίλαι Διατάξεις) Νόμου του 1964 [Ν. 33/1964] αφού προηγήθηκε η παραίτηση και αποχώρηση των Προέδρων τόσο του Ανωτάτου Δικαστηρίου όσο και Ανώτατου Συνταγματικού Δικαστηρίου με αποτέλεσμα την ουσιαστική διάλυση των εν λόγω δύο Δικαστηρίων αφού οι εκπρόσωποι της Τουρκικής Κοινότητας στα διάφορα Κρατικά Όργανα δεν προσέρχονταν και δεν συναινούσαν στη λήψη των αναγκαίων αποφάσεων

Τα μέλη του Ανώτατου Δικαστηρίου διορίζονται από τον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας και σήμερα αριθμούν 13 άτομα εκ των οποίων ο ένας διορίζεται ως Πρόεδρος. Ως μέλη του Ανωτάτου Δικαστηρίου δύνανται να διορίζονται πρόσωπα με τουλάχιστο 12ετή ευδόκιμο άσκηση του Δικηγορικού Επαγγέλματος και να είναι αμέμπτου χαρακτήρα.

Κακουργιοδικεία

Το Κακουργιοδικείο είναι το Ανώτερο Πρωτοβάθμιο Ποινικό Δικαστήριο της Δημοκρατίας και αποτελείται από τρεις Δικαστές, Πρόεδρο, Ανώτερο Επαρχιακό Δικαστή και Επαρχιακό Δικαστή. Τα Μέλη του Κακουργιοδικείου διορίζονται από το Ανώτατο Δικαστήριο για μια διετία και ανήκουν αντίστοιχα στις τάξεις των Προέδρων Επαρχιακού Δικαστηρίου, Ανώτερων Επαρχιακών Δικαστών και Επαρχιακών Δικαστών.

Επαρχιακά Δικαστήρια

Σε κάθε Επαρχία της Κυπριακής Δημοκρατίας λειτουργούν Επαρχιακά Δικαστήρια με απεριόριστη δικαιοδοσία εκτός φυσικά της δικαιοδοσίας του Ανώτατου Δικαστηρίου και δικαιοδοσιών των Ειδικών Δικαστηρίων που αναφέρονται πιο κάτω. Οι Επαρχιακοί Δικαστές διακρίνονται σε Προέδρους Επαρχιακών Δικαστηρίων, Ανώτερους Επαρχιακούς Δικαστές και Επαρχιακούς Δικαστές. Οι Δικαστές των Επαρχιακών Δικαστηρίων διορίζονται, μετατίθενται και προάγονται από το Ανώτατο Δικαστήριο.

Οικογενειακά Δικαστήρια

Τα Οικογενειακά Δικαστήρια έχουν δημιουργηθεί με βάση τον περί Οικογενειακών Δικαστηρίων Νόμο (Ν. 23/90) , είναι τριμελή και το καθένα από αυτά στελεχώνεται από πρόεδρο και δύο πάρεδρους. Τα πρόσωπα αυτά έχουν νομική κατάρτιση και πριν το διορισμό τους πρέπει να είχαν ασκήσει ευδόκιμα το δικηγορικό επάγγελμα.

Δικαστήριο Ελέγχου Ενοικιάσεων

Το ειδικό αυτό Δικαστήριο είναι τριμελές αποτελούμενο από Πρόεδρο και δύο Παρέδρους. Ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου είναι Νομικός που έχει ασκήσει επιτυχώς το δικηγορικό επάγγελμα για τουλάχιστο τόσα χρόνια όσα χρειάζονται για διορισμό στην έδρα του Επαρχιακού Δικαστηρίου.

Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών

Όπως και το Δικαστήριο Ελέγχου Ενοικιάσεων έτσι και το Δικαστήριο Εργατικών Διαφορών είναι τριμελές αποτελούμενο από Πρόεδρο και δύο Παρέδρους. Ο Πρόεδρος είναι Νομικό πρόσωπο που θα πρέπει να έχει ασκήσει δικηγορία για περίοδο 5 ετών πριν το διορισμό του στην έδρα του Δικαστηρίου.

Στρατιωτικό Ποινικό Δικαστήριο

Ένα τελευταίο ειδικό Δικαστήριο είναι το Στρατιωτικό Δικαστήριο το οποίο προεδρεύεται από Νομικό εγνωσμένου κύρους ο οποίος κατά το διορισμό του είχε τα προσόντα διορισμού στην έδρα Επαρχιακού Δικαστηρίου. Ο Πρόεδρος του Στρατιωτικού Δικαστηρίου είναι κατ' απονομή στρατιωτικός με βαθμό τουλάχιστο Συνταγματάρχη. Οι Πάρεδροι του Στρατιωτικού Δικαστηρίου ανήκουν στις τάξεις του Στρατεύματος και είναι μόνιμοι Στρατιωτικοί.

Ευρετήριο

Υπάρχει η ιστοσελίδα του Ανωτάτου Δικαστηρίου, όπου παρέχονται κάποιες γενικές πληροφορίες για τα Δικαστήριασ την Κύπρο.

Ρόλος και καθήκοντα

Ανώτατο Δικαστήριο

Το Ανώτατο Δικαστήριο ενεργεί ως Δευτεροβάθμιο Δικαστήριο σε εφέσεις από αποφάσεις όλων των άλλων Δικαστηρίων της Κυπριακής Δημοκρατίας αλλά ενεργεί και ως Πρωτόδικο Δικαστήριο σε διάφορα θέματα όπως για παράδειγμα θέματα Διοικητικού Δικαίου και Ναυτοδικείου. Επίσης επιλαμβάνεται θεμάτων certiorari, mandamus και άλλων ενώ έχει την εποπτεία της εύρυθμης λειτουργίας όλων των άλλων Δικαστηρίων της Κυπριακής Δημοκρατίας και ασκεί, μεταξύ άλλων, πειθαρχικό έλεγχο στα Μέλη της Δικαστικής Εξουσίας.

Κακουργιοδικεία

Με εξαίρεση κάποιων συγκεκριμένων πολύ σοβαρών αδικημάτων, κάθε Κακουργιοδικείο έχει δικαιοδοσία να εκδικάζει πρωτόδικα όλα τα αδικήματα που τιμωρούνται από τον Ποινικό Κώδικα ή οποιοδήποτε άλλο νόμο και έχουν διαπραχθεί μέσα στα όρια της Δημοκρατίας ή των Κυριάρχων Περιοχών των Βάσεων και αφορούν Κυπρίους είτε ως αδικοπραγήσαντες είτε ως θύματα ή σε οποιαδήποτε άλλη χώρα ενώ ο κατηγορούμενος βρισκόταν στην υπηρεσία της Δημοκρατίας ή σε πλοίο ή αεροπλάνο που βρίσκεται στη Δημοκρατία ή σε τέτοια άλλα μέρη και κάτω από τέτοιες συνθήκες που δυνατό να γίνει πρόβλεψη από το νόμο.

Επαρχιακά Δικαστήρια

Επαρχιακό Δικαστήριο συνιστάμενο από Πρόεδρο έχει δικαιοδοσία να ακούει και να αποφασίζει πρωτόδικα για κάθε αγωγή που εμπίπτει στην τοπική του Δικαιοδοσία.

Κάθε Ανώτερος Επαρχιακός Δικαστής ή Επαρχιακός Δικαστής έχει αρμοδιότητα (τηρουμένων κάποιων εξαιρέσεων) να αποφασίζει οποιαδήποτε αγωγή στην οποία το αμφισβητούμενο ποσό ή η αξία της επίδικης διαφοράς δεν υπερβαίνει προκειμένου για Ανώτερο Επαρχιακό Δικαστή τις €500.000,00 και προκειμένου για Επαρχιακό Δικαστή τις €100.000,00

Η ποινική δικαιοδοσία των Επαρχιακών Δικαστηρίων επεκτείνεται σε όλα τα αδικήματα που έχουν διαπραχθεί μέσα στα όρια της επαρχίας του εν λογω Δικαστηρίου και για τα οποία η προβλεπόμενη από το νόμο ποινή δεν υπερβαίνει ποινή φυλάκισης μεγαλύτερη των πέντε ετών ή την καταβολή προστίμου που δεν υπερβαίνει τις €50.000,00 ή και τις δύο ποινές και δύναται επίσης να διατάξει την καταβολή αποζημιώσεων στο θύμα που δεν θα υπερβαίνουν τις €6.000,00.

Όλες οι αποφάσεις των Επαρχιακών Δικαστηρίων, είτε ποινικές είτε πολιτικές, υπόκεινται σε έφεση ενώπιον του Ανώτατου Δικαστηρίου χωρίς οποιοδήποτε περιορισμό.

Ειδικά Δικαστήρια

Η δικαιοδοσία των Οικογενειακών Δικαστηρίων επεκτείνεται σε όλες σχεδόν τις γαμικές διαφορές. Η Δικαιοδοσία του Δικαστηρίου Ελέγχου Ενοικιάσεων περιορίζεται στην επίλυση διαφορών στις περιπτώσεις κτιρίων που υπόκεινται στο Ενοικιοστάσιο. Η δικαιοδοσία του Δικαστηρίου Εργατικών Διαφορών επεκτείνεται μόνο στις σχέσεις μεταξύ εργοδότη και εργοδοτουμένου ιδιαίτερα στις περιπτώσεις εκείνες που ο εργοδοτούμενος απολύεται και προβάλλει ισχυρισμό ότι η απόλυση είναι άδικη. Η δικαιοδοσία του Στρατιωτικού Δικαστηρίου είναι η εκδίκαση Ποινικών υποθέσεων στις οποίες εμπλέκονται μέλη της Εθνικής Φρουράς ή όπου υπάρχει παράβαση των κανόνων της Εθνικής Φρουράς.

Όλες οι αποφάσεις των πιο πάνω Δικαστηρίων υπόκεινται σε έφεση ενώπιον του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Οργάνωση νομικού επαγγέλματος: Δικηγόροι

Στην Κυπριακή Δημοκρατία υπάρχει ενοποιημένο σύστημα προσφοράς νομικών υπηρεσιών και όλοι όσοι ασχολούνται με την προσφορά τέτοιων υπηρεσιών αποκαλούνται Δικηγόροι ανεξάρτητα από την χώρα στην οποία έχουν σπουδάσει και τον Πανεπιστημιακό Τίτλο Σπουδών που έχουν αποκτήσει κατά την διάρκεια των Νομικών τους σπουδών.

Σίγουρα υπάρχει οδηγός δικηγόρων στο διαδίκτυο προς τον οποίο οι δικηγόροι και δικαστές έχουν ελεύθερη πρόσβαση αλλά και το κοινό εν γένει νοουμένου ότι καταβάλλουν σχετικό τίμημα συνδρομής.

Τράπεζες Νομικής Πληροφόρησης

Δεν υπάρχει επίσημη ιστοσελίδα στην οποία δημοσιεύονται αποφάσεις. Κάποιες επιλεγμένες πρόσφατες αποφάσεις δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα του Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Υπάρχει ένας αριθμός από ιδιωτικές ιστοσελίδες που προσφέρουν πρόσβαση στη νομολογία είτε επί πληρωμή είτε δωρεάν. Ειδικότερα, η ιστοσελίδα leginetcy η οποία αφορά νομοθεσία, νομολογία, Κανονιστικές Διοικητικές Πράξεις και είναι δωρεάν για Δικηγόρους, Δικαστές και Κυβερνητικά Τμήματα. Για οποιοδήποτε άλλο άτομο ο οποίος θέλει να έχει πρόσβαση στην πιο πάνω ιστοσελίδα πρέπει να πληρώσει συνδρομή. Μια άλλη ιστοσελίδα είναι cylaw η οποία αφορά δικαστικές υποθέσεις και είναι δωρεάν για όλους όσους θέλουν να έχουν πρόσβαση σε αυτή.

Δικηγόροι/Νομικοί Σύμβουλοι

Όπως αναφέρθηκε και προηγούμενα στην Κύπρο υπάρχει ενοποιημένο σύστημα άσκησης του Δικηγορικού/Νομικού Συμβούλου επαγγέλματος.

Συμβολαιογράφοι

Το επάγγελμα του Συμβολαιογράφου στην Κύπρο είναι άγνωστο. Η εργασία που συνήθως διεξάγεται από Συμβολαιογράφους στην Κύπρο εκτελείται από τους Δικηγόρους.

Άλλα νομικά επαγγέλματα

Στην Κυπριακή Δημοκρατία παρουσιάζονται τα πιο κάτω αναφερόμενα επαγγέλματα που είναι συναφή με το Δικηγορικό Επάγγελμα.

Πρωτοκολλητές

Οι Πρωτοκολλητές διορίζονται από το Ανώτατο Δικαστήριο και είναι αξιωματούχοι του Δικαστηρίου προέρχονται συνήθως από τις τάξεις των Δικηγόρων και έχουν καλή νομική κατάρτιση. Οι Πρωτοκολλητές έχουν συγκεκριμένα καθήκοντα όπως αυτά προβλέπονται από το σχετικό νόμο. Ο Αρχαιότερος Πρωτοκολλητής ή ο Πρωτοκολλητής που διορίζεται προς τούτο από το Ανώτατο Δικαστήριο προϊσταται του προσωπικού του Δικαστηρίου και έχει την γενική επίβλεψη αυτού.

Επιδότες

Υπάρχουν δύο τάξεις επιδοτών. Η μία τάξη ευρίσκεται στον ιδιωτικό τομέα και περιορίζεται στην επίδοση διαφόρων δικαστηριακών εγγράφων και η άλλη αφορά εκείνους που ανήκουν στο ανθρώπινο δυναμικό των Δικαστηρίων και ασχολούνται κυρίως με την εκτέλεση των αποφάσεων των Δικαστηρίων

Δικηγορικοί Υπάλληλοι

Ο τίτλος του Δικηγορικού Υπαλλήλου αποκτάται μετά τη συμπλήρωση των 6 μηνών εργασίας σε δικηγορικό γραφείο και αφού υποβληθεί σχετική αίτηση στο Πρωτοκολλητή του Επαρχιακού Δικαστηρίου της Επαρχίας στην οποία βρίσκεται το Δικηγορικό Γραφείο στο οποίο ο υποψήφιος ή υποψήφια εργάζεται.

Σχετικοί σύνδεσμοι

Γραφείο Γενικού Εισαγγελέα

Ανώτατο Δικαστήριο

Τελευταία επικαιροποίηση: 11/03/2024

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.